

Pensjonist-nytt

NR. 3 - SEPTEMBER 2002 – ÅRG. 22

Utgitt av pensjonister ved Frogn Eldresenter

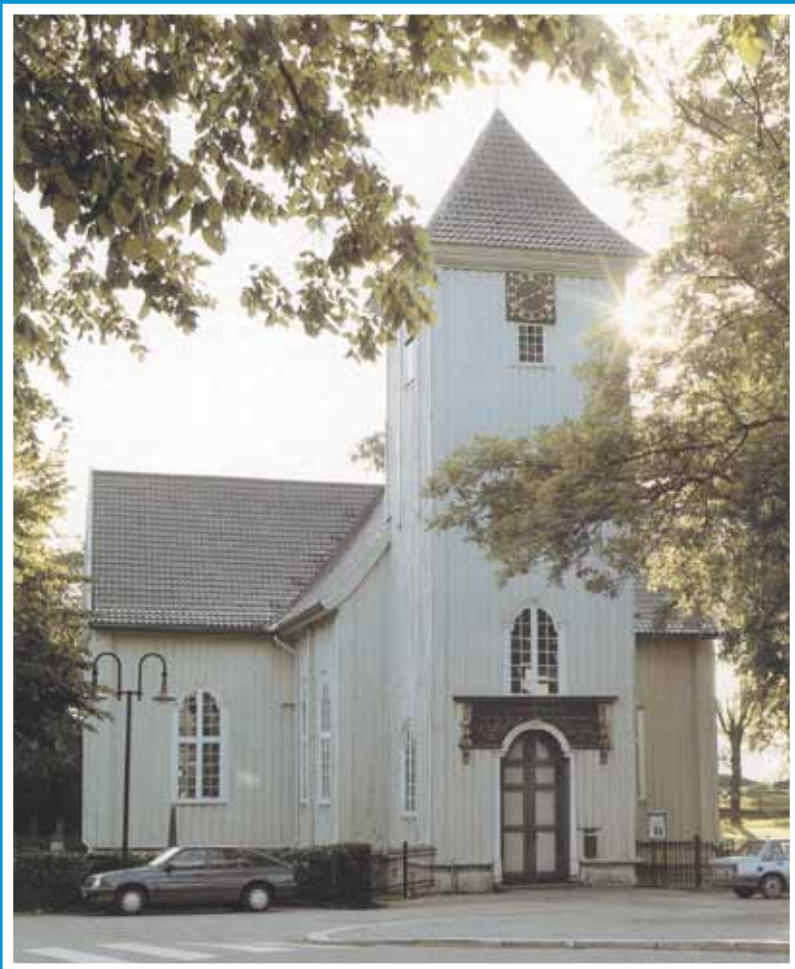

Foto: Kjell Chr. Gripstad

Kirken pusses opp

Rollen som besteforeldre

De aller fleste pensjonister i vår kommune har det godt med barnebarna sine. Men vi har begynt på en alarmerende endring. Skilsmisene blant unge foreldre og samboere med barn øker dramatisk på landsbasis, og vårt distrikt er ikke noen unntagelse. Snarere tvert om. Hovedstaden leder med at nær halvparten av ekteskapene oppløses, og vi følger hakk i hel.

I en periode kunne besteforeldre flest være gode å ha ved oppløsninger av unge familier, som de var det ved sykdom, studier og ferie. Barnebarna hadde en trygg havn. Men slik er det ikke alltid lenger. Bestemor og bestefar er blitt yngre, og de er ofte i fullt arbeid. Samtidig opplever vi at de unge foreldre som går fra hverandre, starter en kamp om barna. I denne kampen blir besteforeldre også ofre. <de blir ofte nektet å få kontakt med barnebarna. Det er hjerteskjærende nok for besteforeldrene. Men det er verst for barna som da opplever enda et brudd med mennesker de er glade i. Til og med jule- og bursdagsgaver sendes i retur. Så ille er det blitt, at det er dannet en aksjonsgruppe for barns rett til samvær med besteforeldre. Myndighetene arbeider også med situasjonen. I en del andre land er det lovfestet at fedre og mødre ikke uten meget alvorlige grunner kan hindre samvær mellom barn og deres besteforeldre. Slik det ser ut nå, bærer det i den retning også her i landet.

En av virkningene ved oppløsningssituasjonen som myndighetene vil legge spesiell vekt på, er at barna får for lite kontakt med voksne. Det er alvorlig for dem. Disse problemene bør vi pensjonister i vår lille kommune også begynne å ta alvorlig. Vi kan gjøre det på frivillig basis. Saken er oppe i pensjonistgrupper flere steder i landet. Det har blant annet ført til at pensjonister i økende grad begynner å gå på jevnlige besøk i barnehager, slik at barna blir riktig kjent med de gamle som de ofte begynner å kalle bestefar og bestemor.

Skal vi oppleve at dette blir en økende oppgave for flere av våre pensjonister? Noen har allerede begynt. Bl.a. har en del av våre pensjonister sluttet opp om den nye Frivillighetssentralen og hatt "time" med Frogn kommunes yngste: gutter og jenter i barnehagene. Her ligger det en utfordring til mange flere.

REDAKSJONEN

Willy Færgestad	64 93 04 81	Sverre H. Christophersen	
Rolf Dimar	64 93 02 39	Karl Garder	64 93 90 35
Reidun Iversen	64 93 32 78	Arne Nesje	64 93 07 13
Asgjerd Wærnhus	64 90 91 19	Bernhard Magnussen	64 93 04 89

Kirken settes i stand

I oktober for 226 år siden ble *Vår Frelsers Kirke* innviet. Et mektig kirkelig og kulturelt byggverk var blitt det lille ladestedet Drøbak til gavn og glede. Endelig hadde de «600 sjele», som utgjorde befolkningen den gang, fått sitt eget gudshus, sin egen kirkegård og sitt eget minnested. Inntil 1776 hadde man vært henvist til Frogn Kirke. Det var langt å reise dit. De fleste måtte ta bena fatt, for det var de færreste som disponerte hest og kjøretøy. Men til de store høytideligheter måtte man nok ty til en skysskar.

Niels Carlsen, med sin store arbeidsflokk, følte problemet og gjorde hva han kunne for å få egen kirke i Drøbak – han tilbød seg selv å bekoste den bygget, men myndighetene var lite villige. De tenkte på driftsutgiftene, og presten i Ås, som Frogn Kirke sorterte under, protesterte. Han hadde strev nok med å ta seg frem til Frogn Kirke, om han ikke også skulle bli tvunget til å dra den lange reisen ned til Drøbak på elendige veier!

Men Niels Carlsen gav ikke opp. Etter mange års forsøk, lyktes det til slutt. Han, hans kone, familie og venner, påtok seg det hele. Carlsen reiste rundt å så på kirkebygg, skaffet arkitekt og kirkebygger, og dyktige håndverkere og kunstnere. Smed hentet han fra utlandet, treskjærere fra Ås. Bjelkehuggere hadde han i sitt eget virke. Tømmer tok han ut fra egne skoger. Gulltavlen over inngangsportalen mot nord – som kvinnene måtte bruke – bærer denne innskrift:

*Giid vor Gave maate vere
store Gud dit navn til ære!*

Kirken har vært pusset opp tre ganger etter 2. verdenskrig: I 1950, 1963 og en gang i 1980-årene. Malermester Olav B. Johansen har lånt oss et fotografi fra oppussingen i 1950. Den gang sparte man på sillasene. Øverst på stigen står malermesteren selv og legger nytt gull på urskiven. På den laveste stigen står Oscar Gulliksen, mens Georg Pettersen står på den mellomstore. Det var ikke vanlig med høydeskrekk den gang!

Kirken vår har fått stå i fred. Befolkningen har hegnet om den. Stat og kommune står for driften. Dessverre går det alt for lang tid innen vedlikehold settes inn. Under påskudd av mangel på penger lar man kirken forfalle. Nå er det kommet så langt at vedlikehold tvinger seg frem. Men det virker som kommunen mangler både initiativ, og de nødvendige midler. Derfor har Lions Club Drøbak

→ tatt fatt i problemet, og tilbudt kommunen sin hjelp. LC Drøbak har tilbudt seg å koordinere arbeidet, samt å bære alle kostnadene ved å male kirken utvendig. Det eneste kommunen må besørge er stillaser samt forsikring. LC Drøbak ser at de alene ikke kan gjennomføre denne jobben, og har derfor henvendt seg til andre klubber og foreninger. Her har de møtt masse velvilje fra bl.a. Båtforeningen, Rotary, Kiwanis, Forsvarsforeningen, m.fl.

Tanken er å på denne måten samle det antall personer som trengs; det er ønskelig med totalt 50-60 personer, samt å starte en kronerulling både blant næringsdrivende og private. For selv om arbeidet er frivillig og gratis, vil kostnadene til maling og utstyr fort komme opp i 6-sifrede beløp. Arbeidet vil bli utført i tre økter. I september 2002 vil tårnet bli malt, våren 2003 er det sydveggen, og høsten 2003 nordveggen. Lions initiativ har også medført at kommunen har gitt ekstrabevilgninger, slik at både enkelte panelplanker, takstein og beslag blir skiftet samtidig. Lions og de andre organisasjonene håper dette vil gi kirken en lege etterlengtet og helt nødvendig ansiktsløftning, og at kirken atter kan fremstå som det unike, verneverdige praktbygget den i virkeligheten er. Alle som har lyst å hjelpe kan ringe enten

Bernhard Magnussen på 64930489
Odd Elnæs på 64930513
Egil Wilhelms på 64932554

Bidrag sendes til
Lions Club Drøbak v/Jeppe Pran
Niels Carlsensgate 19
1440 Drøbak

Bruk vedlagte giroblankett.

Medisin for hode, kropp og sjel

Opp av godstolen, press ned avknappen på fjernsynet, sett undersåttene i godt skotøy. Og så, kjære pensjonister, venter en nydelig, flott oppdatert natursti på deg. Den går fra Røis og tilbake til Røis. Og spanderer du en time på den, så har du fått deg en skikkelig oppkvikker både i kropp og hode – en fin og sunn medisin for oss pensjonister, og det enten du er god til beins eller må bruke en kjepp eller de helt moderne gå-stavene å støtte deg til.

Ja, du kommer til og med frem på krykker. Men husk å ta med briller, for du skal lese mye interessant underveis, du får en viten som gjør deg rik om naturen i kommunens utmark. Og vær ikke redd for bena dine, det er en ganske flat sti.

Det er bare så merkelig at du ser glad ungdom løpe den, skolebarn som studerer den, middelaldrende som nyter den. Men pensjonistene – nei, det er sjelden man møter dem. Så vi foretok en liten gallup – få pensjonister kjente til at vi hadde en natursti i det hele tatt!!!

Møt 500 år gamle landsmenn

Sti-opplysningene forteller ikke noe om at man her går på grunn som våre forfedre streifet omkring på for 5000 år siden. For 9000 år siden i eldre steinalder gikk sjøen opp til Røis-området der det var sandstrand. Når det gjelder liv ved stranden den gangen, natur og klima, viser vi til artikkelen i Pensjonist-nytt nr.2 dette år om Nøstvedt-kulturen der området vi forteller om i denne artikkelen er med.

Rolfot

Så vi iler til med en liten orientering:

Fra parkeringsplassen på Røis finner du starten på den relativt skjulte naturstien helt sør på plassen når du går over Ekebergveien. Der står skiltet «Naturstien» noen få meter inne i skogen. Fra nå av er hele stien vel skiltet med oppdaterte, vakre skilt med opplysninger om naturen rundt deg. Og det er en veldig variert natur der skiltene står i øyehøyde med flotte bilder og store, vel lesbare bokstaver på rekke og rad i de to til tre kilometer du skal gjennom om du velger å fullføre tilbake til Røis.

Snart vet du mye om frisk skog og død skog og det fantastiske livet der – fra biller og mark til elg, rådyr, hare, rev og mus. Og har du lurt på hva Rødrandkjuke er, så bare les. Og hva med «Einstape» og «Suksesjon». Og kjenner du «Allemannsretten», hør om den kanskje, men hvilke enestående naturopplevelser gir den den retten til?

Der du går får du kunnskaper om alt vilt i skogen, de fleste dyrene, verdien av dem, og du møter nok bilder og tekst om vilt du ikke vet mye om. Og når det gjelder maurtuene, hvor mye vet du om de røde skogsmaurene? Noen få skritt ut

av stien, og du vet nesten alt om krypene. Og du får vite om hva som er blåbærskog, storbregneskog, røslungmarker, eik, gran, furu og mange andre trær.

Allerede når du kommer til sti-krysset Leium 1 km. Kjeppestad 1.5 km og Saga 2 km har du høstet store kunnskaper, og litt lenger borte er Solbergsand. Da er det bare flate, brede stien 1 km. til du er på Røis igjen. Det er på denne biten du får rede på «Allemannsretten», og du kan for eksempel også lese om hengebjørk og hvordan du skal forholde deg til skogbrannfaren.

Langs naturstien dukker det flere steder opp jorder der du kan se bondens virke og grøden vi lever av, og pass på – er du heldig møter du ikke bare dyrene som omtales på tavlene, men ser dem høyst levende mellom trærne.

På våre tre turer for å skrive denne artikkelen møtte vi bare fem pensjonister – to par og en enslig. Men vi møtte også et pensjonistpar hvor kvinnen tok seg frem med de nye skistav lignende, regulerbare spaserstavene som man nå har fått inn på sporten på Drøbak City og storsentrene på Vinterbro og Ski. De andre nød naturen i sakte gange.

Gakk hen å gjør likedan, folkens. Lett på stumpen!
Rolfot

Bøker langs landeveien

Frogn Bibliotek starter i høst med utvidet åpningstid og nyoppussete lokaler i 2. etasje. Vi kan prise oss lykkelige som har dette prektige bibliotek i en av våre vakreste trebygninger fra Trelasthandelens storhetstid. Journalist Finn Robert Jensen i Aftenposten er ekte Drøbaksgutt. Han begynte sin karriere i Akershus Amtstidende. Da han bodde i Drøbak, var forholdene ved bibliotekene i Drøbak og Frogn vesentlig enklere. Han har sendt oss en artikkel om ekteparet Charlotte og Bjørn Rongen som etablerte bokbilen «Kamelen» i 1953.

Av mange ble «Kamelen» betegnet som et kolumbi egg – som bjerget ble brakt til Muhammed. Charlotte Rongen var bibliotekar, hennes mann formann i bibliotekstyret. Biblioteket hadde på den tid ca. 5000 bind og lå sentralt plassert i bygda. Men for mange mennesker var det vanskelig å nå biblioteket – avstandene kunne være betydelige og kommunikasjonstilbudet var skralt. Da var det at saken ble tatt opp i bibliotekstyret, som syntes tanken om en bokbil var meget god. Billige furuhyller ble innkjøpt og installert i en gammel varevogn. Bygdebokbilen var et faktum.

Hver tredje søndag la ekteparet Rongen i vei med vel 200 bøker i bokhyllene. Ruten var ca. 60 kilometer og gikk fra tun til tun. Turen tok fem

timer, og bøkene ble byttet i tur og orden. Ekspederingen av bøker gikk kvikt gjennom bakdøren.

Bjørn Rongen skrev i sin tid om sine opplevelser med «Kamelen». Beskrivelsen ble publisert i en bok som var en hyldest til den svenske forfatter Einar Ebe da han rundet 60 år. Rongen tar her utgangspunkt i salig Henrik Wergeland som i 1829 meldte seg inn i «Selskabet for Norges vel», som den gang var opptatt med å realisere en gammel programpost som gikk ut på å opprette folkeboksamlinger. Wergeland var den som fikk i stand Eidsvolds første folkeboksamling, et initiativ som smittet rundt i mange østlandsbygder.

Selskabet utga bladet Budstikken, Wergelands «For Almuen», første hefte. Her heter det at «*saavel gaardbrugere som husmænd og tjenestegutter, ja selv nogle av kvindekjønnnet*» låner i de nyopprettede boksamlingene. Rongen skriver at han ikke nevner dette for å øve mannjevning, men for å hedre de «*nogle av kvindekjønnnet*», som fra å være «*nogle*» ble ekteparets beste låntagere.

Folk strømmet til «Kamelen» når den stoppet i et veikryss eller på et gårdstun. Barn, ungdom og voksne – ja hele familier sto og ventet. Noen hadde med

Bildet er tatt på gården Nedre Solberg i Frogn. Fylkesbibliotekets bokbuss hadde stoppested på samme gård. Fra v.: Eva Bakke, Johanne Klynderud, Ester Bjerke, Sverre Bergmann, Petter Bjerke, Bjørn Rongen.

seg gaver til ekteparet, slik de hadde til dem. For bøkene var gaver til lesetørste sjeler. For mange var det første møtet med bokbilen det første møtet med bok og det skrevne ord. Folk opparbeidet sin kunnskapstørst, gjorde seg kjent med litteraturen i løpet av de syv årene tiltaket varte. Folk kom med vesker og ryggsekker, fylte dem opp med bøker, og dro deretter hjem for å lese. Noen var godt orientert i litteraturen, noe ekteparet Rongen satte stor pris på. Da kunne de utveksle tanker og erfaringer, bryne sine kunnskaper. Slik avler vennskap.

Ekteparet var entusiaster. De regnet med at tiltaket skulle la seg overføre til andre kommuner – til mange kommuner. Dette var en førsteklasses måte å formidle utlånsvirksomheten på, mente de. Selvsagt hadde de rett. Utlånet fra bokbilen utgjorde etter hvert 25 prosent av bibliotekets utlån – et imponerende tall.

Frogn og Drøbak kommuner slo seg sammen i 1962. Inntil da hadde kommunene hvert sitt bibliotek. Da den nye linjedelte ungdomsskolen på Seiersten sto ferdig i 1960, ble biblioteket henlagt dit. Samtidig opphørte ekteparet Rongens bokrute.

I syv år, sommer og vinter, hadde de kjørt sin rute gårdmellom. En pioner-innsats som fremdeles blir husket med den aller største glede blant folk i de mer perifere deler av Frogn. «*Bøker langs landeveien, mang en dikters drøm*», slik Bjørn Rongen en gang så treffende beskrev det.

Bokbil i Frogn.

Frogn Folkeboksamling vil sette igang BOKBIL. Bokbilen kjøres om mulig hver tredje søndag. Utlånet er frit. Det tas forbehold om været. Ruten vil bli annonsert hver gang i Søndagsnr. i A. A.

Bokbilen kjører førstkomende søndag kl. 13. Fra Folkeboksamlingen (Ullerud) kl. 13.— Husebølmyset ved Eiken-Stubberud kl. 13,15— Berger—Knardal gård, 13.45— over Dalen Brevik brygge kl. 14 — Dal—Tusse—Hallangen, Dige skole kl. 15.— Ottarsrud—Dyrløkke—Klommestem—Solbergbygda (v/ Kroensrud)—Haver—Odalen—Skolevingen kl. 16—Ullerud.

Tidene er anslagsvis, låntagere kan om mulig samle seg i veikryss, eller noen gårder sammen, og gi stoppesignal. Bokbilen er tydelig merket. Styret må be om hjelp og råd til erfaringer er vunnet, likedan ber vi om undskyldning hvis noe klikker i begynnelsen.

Lån og les i de mørke kveldene, vi har fagbøker og underholdning! Det er Deres eget bibliotek!

Bibliotekaren.

Golf for pensjonister?

For en tid siden møtte jeg pensjonist-ekteparet Liv Jorunn og Reidar Lund, som begge spiller golf. Jeg ba dem fortelle litt om seg selv, og hva en pensjonist bør vite dersom man vil begynne med denne aktiviteten.

Rolf Dimar

Liv Jorunn Lund (63) er født og oppvokst på Bekkelaget i Oslo. Hun var ansatt i et forsikringsselskap. Giftet seg i 1961 med Reidar Lund og ble «hjemmeværende» husmor og mor til tre piker. Reidar er født og oppvokst i Horten. Etter Examen Artium, som det den gang het, kom han inn på Flyskolen og tjenestgjorde i Luftforsvaret i Bodø, tok Luftkrigsskolen, og ble etter ferdig plikt-tjeneste ansatt i SAS som flyver (31 år). Han ble pensjonist i 1996.

Innflyttere til Drøbak

– Vi bygde oss et hus i Åros i Røyken i 1965 og bodde der frem til 1996, da vi solgte huset og fant en leilighet vi likte her i Drøbak. Det gjorde vi helst av praktiske grunner. Vi har nemlig også en leilighet i Spania, hvor vi som pensjonister gjerne vil oppholde oss store deler av året. Siden vi bosatte oss nær Drøbak Golfbane, samtidig som vi spilte golf i Spania, falt det naturlig at vi meldte oss

inn i Drøbak Golfklubb. En andel i golfklubben kostet den gang ca. 15.000 kroner, og for en årlig avgift på vel 2000 kroner hver kan vi som «hverdagsspillere» spille så ofte vi ønsker – bare ikke i helgene.

I dag koster en andel om lag det dobbelte. Andelene er fritt omsettelige, så inngangspengene får man tilbake, kanskje med rente, om man vil selge sin andel. Mange hevder at golf er rikmannssport, men det er stort sett «vanlige» mennesker man treffer på golfbanen.

Hvordan bli golfspiller

– Det er aldri for sent å begynne med golf. Men golf er et vanskelig spill, så det er selvsagt en fordel å begynne så tidlig som mulig. Og for å begynne, må man være medlem av en golfklubb. Noen velger å bli medlem av en klubb som kanskje har en lavere inngangsbillett, og så spille på andre baner. Men da må man betale «green-fee» hver gang man spiller

(300 til 400 kroner). Før man kan spille, må man ta et kurs som omfatter opplæring i regler og generell opptreden på banen. Man må bestå både en teoretisk og en praktisk prøve. Klarer du kravene (de fleste gjør det), får du et såkalt «grønt kort», som gjelder som en slags lisens til å spille på de fleste golfbaner. Utstyr må man selvsagt ha. Et sett med køller og en bag og gjerne en tralle kan koste alt fra 2000 kroner til 20.000 kroner, avhengig av merke og kvalitet. Men det finnes også mye brukt utstyr å få til en rimelig penge.

Golfuttrykk

– Golfspråket er særegent med ord som «peg», som er den lille tredingsen som man stikker i bakken og legger ballen på når man skal slå ut fra et «tee» (i alt er det 18 slike utslagssteder på en ordinær bane). «Green» er det kortklippede området rundt «Hullet» som ballen skal ned i, fortrinnsvis med så få slag som mulig. «Par» angir hvor mange slag som er det ideelle for angjeldende hull, og er beregnet etter hvor langt det er mellom utslagsstedet og greenen. Har et hull for eksempel betegnelsen par 4, bør en dyktig golfspiller få ballen i hullet på 4 slag. Greier man å hulle med 3 slag, altså ett slag under par, kalles det en «birdie». Med to slag under par kalles det «eagle». Bruker man ett slag mer enn par, heter det en «boogie». «Fairway» er det kortklippede området mellom utslagsstedet og greenen. En «bunker» er en sandgrop man helst ikke skal havne i. Den kan av og til være vanskelig å komme ut av.

Turneringer

– I alle golfklubber arrangeres det en rekke turneringer med forskjellige former for spill. For seniorenene i Drøbak

Golfklubb arrangeres det turnering hver tirsdag for herrene og hver torsdag for damene. Det er en ukentlig begivenhet man ser frem til med stor glede og entusiasme. På herresiden er det ca. 10 som stiller til dyst: uansett været. Konkurransen tas med alvor, samtlig som det er en sosial side ved det som alle setter pris på. Man starter i «flighter» på 4 mann, tilfeldig satt sammen, slik at man får treffe og bli kjent med samtlig gjennom en sesong.

Utlandet

– I de fleste land er golfsporten større enn i Norge, men golf er på rask fremgang også her. Golf spilles på samme måte verden over, så det er ikke noe problem å spille i utlandet. Spania er et populært reisemål for golfere, men prisene også der er blitt vel høye for de flestes lommebok. Sverige er et billigere land. Mange steder tilbys der «pakker» som omfatter overnatting, mat og golfspill for en rimelig penge.

Pensjonister

– Golf er en ideell aktivitet for pensjonister. Den gir styrke og ny mening med tilværelsen for mange i høy alder. Og det er aldri for sent å begynne. Man kommer seg lettere ut av godstolen og ut i frisk luft og føler det man gjør som meningsfullt, utfordrende og morsomt. Samtidig er det god mosjon, man er jo ute og går i 4 timer og vel så det for de fleste. Om man ikke hadde hatt den lille ballen å gå etter, hadde man kanskje ikke gidde å ta så lange spaserturer. Den sosiale siden er også viktig. Man er sammen med noen hele den tiden det tar å gå 18 hull, enten det er ektefellen, venner eller man får nye bekjenskaper.

<i>KRISTIAN SCHAU</i> OFFENTLIG GODKJENT OPTIKER BRILLER – KONTAKTLINSER Drøbak Optiske Sentrumsbygget, Postboks 178, 1441 Drøbak Telefon 64 93 15 89	Galleri Havstad Norsk Kunsthåndverk Personlige gaver i de fleste prisklasser. Velkommen til en liten glad kunstoplevelse! Storgt. 15, Drøbak, Tlf 64 93 46 55
A.s Drøbak Mek. Verksted AUTORISERT RØRLEGGEBEDRIFT Telefon 64 93 04 43	Niels Carlsensgt. 4, 1440 Drøbak Telefon: 64 93 55 58 Vi tar imot reparasjoner av smykker og bytter gull
Storgaten 12-16 1440 Drøbak Telefon 64 93 10 60	AAMODT FYSIKALSKE INSTITUTT Wienerbrøds kjæringa 6 1440 Drøbak Telefon 64 93 20 11
AKTIESELSKAPET <i>O. B. Hansen</i> Lindtrupbakken – 1440 Drøbak – Telefon 64 93 00 27	

*Brukere og beboere på gårder og plasser
 under Froen i det forrige århundre*

Liv og røre på hovedgården Froen (G.nr. 38, br.nr.1)

ARTIKKEL 2

- 1911:

Ved århundreskiftet hadde Jens Brandt allerede sittet som eier av Froen-godset i 28 år.

Vi har tidligere hørt at han i sin eiertid bodde meget på Fløyspjeld, men mandag den 3. desember 1900 bodde J.C.Brandt i alle fall på Froen. Det vet vi fra Folketellingen 1900. Hans yrke ble oppgitt som «Godseier, Teglværkseier, Sag- og Møllebrugseier, Kand.jur – Merknad: Først i personens navn: Kand. jur.»

Han bodde der sammen med fru Godseierfrue Ragna og ugift datter frk. Matilde (f.1874), samt 18 andre personer som var fordelt på 2 fløybygninger og 2 husholdninger.

Hvis vi leser folketellingen riktig, bodde husbestyrerinden, husjomfruen, stuepigen og kokkepigen i hovedbygningen med herskapet. Det sies heller intet om hvilken husholdning disse tilhørte.

Men når vi kommer til Gaardsfuldmægtig Kristian Presterud (ugift - f. i Nannestad 1874) fremgår det at han bor i fløybygning no. 1 og tilhører husholdning no. 1. Mer om ham senere. Til samme bygning og husholdning hører også en staldkarl, en gaardskarl og kudsk, en fjøsgut, en smed samt en svensk

tenestegutt sysselsatt med jordbruksarbeide og midlertidig bosatt på Stubberudplads.

Så det var nok fjøsfolket som utgjorde husholdning no. 2 i fløybygning no.2.. Her bodde kvægrøfteren med sin husmoder (28 år) og søn (11 år) og datter (8 år). Med til husholdningen hørte også «Kvægrøfterens Svigermoder uden Erhverv».

Endelig bodde i fløybygning no. 2, men tilhørende husholdning no. 1, en fjøspige på 22 år, samt eierens bror, den ugifte Kand.jur. og Rentenist Peter Brandt.(1854-1916).

Det ble nok snart endringer i dette mønsteret. I 1901 flyttet eldste sønnen på Nordre Bjerke, Sven Bjerke, som nygift forpakter inn på Froen og ble der helt til 1912. Han overtok farsgården Nordre Bjerke i 1911 og måtte få sin yngre bror Axel til å drive denne det første året. Et halvt dusin Bjerke-barn ble født og vokste opp på Froen i denne perioden.

Den 12.september 1911 ble salget av Froen-godset avsluttet. Da ble Froen og Fløyspjeld solgt til August Butenschøn, Stubberud og Mien til fru Bodil Butenschøn (som nå som før hadde særeie), Hallangen til interessentskapet Kjekstad, Agnor og Linnebråte til B. Kjekstad.

De fire førstnevnte eiendommene var J.C.Brandts slektsgårder og tilhørte ham

➔ alene, mens han hadde overtatt øvrige eiendommer sammen med sin bror fra sin svigerfars bo.

Den 17.oktober s.å. avgir formannskapet i Frogn en innstilling til herredstyret om at kommunen må gjøre forkjøpsrett gjeldende basert på den nye konsesjonsloven; m.a.o. baserer man seg på at ovennevnte kjøpere bevisst prøver å omgå loven og er å anse som en og samme juridisk person. Herredstyret nedsetter en komite med lensmann Næss som formann til å drive saken. Ordfører i Frogn er den tidligere gårdsbestyrer på Froen, Kristian Presterud. Spetaklet er i gang. Dette er første gang Frogn kommune går inn for å splintre Froen-godset med lov i hånd. Det ble ikke den siste.

1911-1914:

Så opprørende opplevde kjøpergruppen Frogn kommunes inntreden i denne saken at August A. Butenschön i 1914 utgir en bok på 58 sider trykket i Johansen & Nielsens Boktrykkeri i Kristiania med tittelen «*Et kultur og tidsbillede fra Norge omkring jubileumsåret 1914 – En konsesjonssags historie*».

Tenk å bli så sint! Tenk å ha både den åndelige og økonomiske kapasitet til i ettertid å utgi en egen bok for å få frem sin side av historien! Hvilke livsfilosofiske betraktninger rundt innføring av konsesjonslov og forkjøpsrett (og den gang var grensen 1000 mål – ikke 5 mål som det til slutt ble...) og hvilken lokalhistorisk perle denne trykksaken er!

Det var Leif Gulbjørnrud som henledet vår oppmerksomhet på den, men spesielt interesserte kan få den på utlån gjennom Biblioteket – Kristiansand

Bibliotek har den i sin samling. Frogn Bygdebokverk - bind 4 har også ganske fyldig omtale av disse hendelsene. En overskrift på side 131 lyder: «*Frogn kommune blir spekulant*».

Utvisomt var det et element av spekulasjon i dette fra kommunens side; det var ikke bare det å forsvare bygdas interesser mot utenbygds utbyttere i en tid hvor eiendomshandlene florerte. For alle lot til å være enige om at Brandt hadde solgt svært rimelig,

Nok en interessant sak med Butenschöns skrift, er at det er vinklet for å dekke både selgers (J.C.Brandt var på dette tidspunkt død) og kjøpernes interesser vis-a-vis kommunen.

Vi hitsetter fra side 6:
«Vi ser, at det har været sælgeren mere om at gjøre at finde en kjøper som han mente kunde fortsætte hans traditioner og se på hans eiendomme med samme ansvarsfølelse som han selv, end at opnaa den høiest mulige kjøpesum. Vi ser videre, at sælgeren virkelig har bragt økonomiske ofre, idet han ikke vil sælge til toppris, av frygt for eiendommenes ødelæggelse, og av pligtfølelse overfor sine arbeidere. Dette er et utslag av den tids opfatning, og vi, som kjøpte, var moralsk bundne til at føre denne opfatning videre...»

Men saa kom nutidens lovgivning, som tillot kommunen at kile seg inn mellom kjøper og sælger, spekulere med eiendommen og tage en spekulationsfortjeneste paa Brandts noble tankegang. Naar en kommune faar en saadan eiendom betyr det i regelen, at hoved-bygningen blir en eller anden anstalt og jorden opstykket til arbeiderbruk. Det er vor tids opfatning av hvordan saadanne eiendomme rettest bør utnyttes.»

Froen hovedgård med Frogn kirke, ant. ca. 1950. Fotoet gir et godt inntrykk av hvilken størrelse hagen hadde. I høyre kant av denne ser vi veien som gikk fra tunet forbi Sum-Sum og ned til Mosseveien ved Årungstua. Til venstre, mellom kirken og stallene, sees veien som kom inn på kirkebakken fra Korsegården og Bakker. Øverst t.v. i bildet skimtes Bundefjorden. Fotoet tilhører Frogn Historielag.

Det alle kunne se var naturligvis at det etter kjøpet ble stor aktivitet i skogene og at det eksisterende Froen Bruk ble kraftig rustet opp og utvidet, gjort til A/S med kjøpergruppen som eiere og trelastmannen Paul Lundeby ansatt som disponent.

Landets beste advokater ble benyttet på begge sider, men Riksadvokaten henla hele saken etter mange opprivende forhør, befaringer og bokettersyn.

Allikevel ble Butenschön ikke eier av Froen-godset. Som vi har hørt, kom "trusselen" fra en annen kant: Froen-godset ble tatt tilbake på odel.

1914-1939:

I november 1915 flyttet Niels Brandt inn på Froen. Hans eldre bror, major Peter Brandt hadde først anlagt odelsløsnings-sak, men frafalt da undertaksten forelå.

Det logiske spørsmål, som alle som studerer historien vil stille seg, er naturligvis:

– Hvorfor i all verden solgte J.C. Brandt godset ut av familien når begge hans sønner, i tur og orden, følger opp hans salg med å anlegge odelsaker?

– Det var nok flere årsaker til dette, sier hans oldebarn, Jens Grande. – For det første var han syk, og det behøvdes penger til de som skulle overleve ham – man hadde ingen pensjoner på den tiden (enken døde i Roma i 1930, deres datter Mathilde 3 år senere samme sted, av hjerteattakk).

– Dernest var begge guttene militært utdannet og hadde tilbragt lite tid med å sette seg inn i godsets drift. Den eldste, Ole Peter (f. 1876 på Fløyspjeld) var i hæren, utdannet fra Krigs-skolens øverste avdeling - og hadde riktignok også land-

→ bruksutdannelse fra Danmark, men det hendte ting som gjorde at han ga opp odelssøksmålet. Han endte sin militære karriere i 1918. Han eide også Berg i Ås, som han tok over ved sin onkel Peters død. Gården ble solgt i 1924, da han ble utnevnt til økonomisk inspektør i Sosialdepartementet. – Min bestefar, Niels, gikk tidlig til sjøs – hadde passert Cap Horn før han fyllte 15 – og ble altså sjøoffiser. Han hadde vel ikke nettopp fulgt familiens råd – og heller ikke lagt opp sitt liv med henblikk på å overta Froen. Men noen i familien med midler syntes han burde gjøre det og lånte ham de fornødne midler da tiden kom.....

Og dermed var det slutt på proprietærenes tid på Froen. Ikke bare måtte Niels begynne å følge med og selv delta i den daglige drift av godset, men han gikk også rett inn i tiden for omlegging fra håndkraft til maskinkraft.

– Når det står i Frogn Bondelags 100-års jubileumsskrift at den første Fordson i bygda kom på Glosli i 1926, kan det sikkert være riktig. Men den første traktoren i Frogn kom på Froen i 1917, sier Jens Grande. – Det var en Mogul, produsert av International Harvester Company.

Samme år kom også bilen til Froen, en T-Ford - liksom Mogulen importert gjennom venner direkte fra USA. Den neste traktoren kom i 1930, en McCormick Deering.

– Dette merket ble valgt fordi den hadde magnet-tenning og dermed var lettere å starte på sveiva, sier Jens. Vi mistenker at Irma allerede hadde begynt å gjøre seg gjeldende i driften og influerte på valget.

Niels Brandt investerte mye i restaurering, både inne og ute. På tidlig

tidspunkt ble fjøset bygget om og hadde plass for vel 40 melkedyr. Melka ble kjørt til Ås meieri. Melke-produksjonen ble imidlertid nedlagt i slutten av 30-åra, og etter det hadde man på Froen bare foringsokser og melk til egen bruk, - inntil dette også var helt slutt i 1966.

Som nevnt var Niels interessert i restaurering, og det var nok helt i linje med hans tankegang da hovedbygningen og de to fløybygningene på Froen ble fredet i den første store frednings-runden etter at lovgivningen åpnet for dette, den 6. juni 1923.

Kanskje var Niels Brandt et siste produkt av seilskutetiden i Drøbak; uvøren og uforsiktig med helsa var han fra barnsben av – og malariaen han hadde pådratt seg i Kongo, gjorde at han var mye syk. Det var neppe noen stor overraskelse da han i 1939 overdro Froen-godset

til sin nesteldste datter Irma. Ved krigsutbruddet bodde han hos sin søster Petra Lagertha (gift med dipl.ing. Oskar Bergsedt) i Stockholm hvor han døde, bare 64 år gammel – liksom sin far.

I neste artikkel tar vi for oss perioden 1939 til 2001.

Kilder:

- Bygdebok for Frogn - Gårdshistorien (Frogn 1967)
- Anthon Busch: Stamtavle over slekten Brandt på Froen Herregård (Oslo 1934)
- Jens Grande – samtaler.

Telefoner:

Arne Grønvold – 64 93 32 36
Ole-Johs. Hafsten – 64 93 35 01

RIMI

RIMI Drøbak, Sentrumsbygget
Hverdager kl. 9 – 20
Lørdager kl. 9 – 18

Mer for pengene
G-SPORT DRØBAK

DRØBAK CITY
TLF. 64 93 09 84

Joar
FOTO

Fotograf Øyvind Joar Pettersen
Storgt. 4, 1440 Drøbak, Tlf/Fax 64932128

HAGELAND
Drøbak Hagesenter AS

Storgaten 22, 1440 Drøbak
Telefon: 64 93 03 59

Velkommen til

Midt på Torget
i Drøbak

Torget 7, 1440 Drøbak
Telefon 64 93 15 18

Bakeri/Conditori
Restaurant

DR. KJELL A. DALBY
Spesialist i øre – nese – hals

Telefon 64 93 23 06
Storgaten 1
1440 Drøbak

Drøbak Gullsmie

Tore H. Eriksen

Wienerbrødskjæringa
1440 Drøbak

VELKOMMEN TIL

SKIPPERSTUEN DRØBAK

STEDET MED MILJØ
TELEFON 64 93 07 03

Alt under ett tak!

JERNIA Askautrud

Tlf. 64 93 00 34, Torggt. 4, 1440 Drøbak

Bryllup

FOTOGRAFEN

Kjell Chr. Gripstad

Osloveien 5, 1440 Drøbak. Tlf. 64 93 36 00

Vogt
& Vogt
Finans a.s

På Kumlegaarden spiser du godt

Niels Carlsensgt. 11 – 1440 Drøbak
Telefon 64 93 15 04

Skomaker Pedersen

Han gikk aldri skoene av seg

De er stolte, urinnvånerne i Drøbak. «Jeg har trått mine barnesko her», sier de. En spesiell pensjonist har god grunn til å slå fast dette. Han har gått i barnesko som faren hans og bestefaren sydde. Og så sannelig har han hatt sine hender på sko som har gått så langt i Drøbaks gater at det tilsvarende mange, mange runder rundt jorden. Hør nå også her: Han har selv forsynt fem generasjoner innen samme familie – alle i live samtidig – med sko og støvler. Han ser dere året rundt trave i Drøbaks gater, godt skodd. Per Pedersen er hans navn. 78 år er hans alder. Han var skomaker. «Av beste merke», legger urinnvånerne til.

De vet hva de snakker om. Alle som en har de hatt sko fra Per på bena. Og vrinsker en gammel Frogn-hest fra de evige jaktmarker, så kan det være en takk for godt seletøy av merke P.P.

Tradisjonene sitter i skrotten på Per Pedersen. Bestefar sydde sko og arbeidsfottøy som omfarende skomaker i Frogn. Han var håndverkssersjant på «Borgen» – Oscarsborg – med eimen av militærsko i nesen. Far fulgte opp som skomaker, og så kom Per. I Lindtruppen ligger et vakkert Drøbakshus. «O.Pedersen» står lett å lese på veggen. Det finnes ikke en eneste pensjonist i Drøbak, og få i Frogn, som ikke har vært innom der for å bli skodd. Derfor kan ikke Per gå ti skritt på sine sko i badebyen vår før ung og gammel nikker, sier hei, eller må stanse ham for å få en prat.

Dette bildet fra 1925 viser «Drøbak skofabriks» eiere og arbeidere. Første rekke fra venstre: Eierne Jul O. Svartberg og Karl P. Bossum, butikk-dame Anna Pettersen og nåtlerske Karen Kristiansen. Bak fra venstre: Andreas Fastland, Østmark, Kristiansen, Sundberg, Haakon Torp, Oscar Bossum og Sigurd Viik.

Mor, vaktmester og vaskehjelp

Per begynte som visergutt med pappa som sjef. Da krigen nærmet seg, begynte han som skomaker, og ikke før hadde kanonene tordnet fra Oscarsborg og Blücher, så var Per godt integrert i foretaket. Tredje generasjon Pedersen var i gang! Og denne generasjonen holdt det gående i en mannsalder – først i 1991 ga Per seg. I mellomtiden hadde han overtatt firmaet da faren døde i 1963, drevet det frem med verksted og butikk, og godt hjulpet av sin kone, ble det hele et familieforetakende i konkurranse med flere andre skomakerforetakende i Drøbak

– Kona mi var fenomenal, sier Per.

Hun var mor, vaktmester, ekspeditrise, ryddepike og vaskehjelp på en gang med bestemor som barnepike – et skikkelig familieforetak. Da jeg nådde pensjonsalderen, syntes jeg det fikk være nok. Vi hadde allerede altfor mye å gjøre både i butikken og verkstedet, og vi syntes vi fikk begynne å leve livet for alvor med fritid og hvile som andre. Heldigvis var det fagfolk som kunne overta i Lindtruppen, så folk kan få full service den dag i dag.

Fiskeskinnsko og togreimer

– Det var vel ingen spøk å komme rett inn i faget under krigen?

– Vi måtte gjøre det mulige og

Per Pedersen har to barn og fire barnebarn. Han er en sprek pensjonist på 78 år, friluftsmann på sin hals og er med i mosjonsidrett. Han elsker å jobbe i hagen og ofte finner vi ham i marka på jakt etter bær og sopp, ikke sjelden også på Hurum. Året rundt er han ute i båten sin og fisker. Bil har han aldri villet ha!

umulige, fikk tak i litt lær og skinn her og litt der. Så hadde vi jo det gamle garveriet rett over gaten, og hjalp hverandre etter evne. Men etter hvert ble det jo «hyssingsko» – jute – med tresåler, fiskeskinnsko med skikkelig ved fra skauen under. Lim lagde vi selv av gamle gummiheler og såler som vi løste opp i bensin vi fikk tusket til oss. Slik kunne vi hjelpe folk med å lappe sjøstøvler! Og kunder kom med ting de hadde skaffet. Husker du de solide remmene på togene som vi heiste vinduene opp med, smiler Per. Det var nok en god del av de lærbitene folk sikret seg og kom til oss med.

– Utvalget av skotøy var ikke overveldende selv i fredstid?

– Nei, vi sydde selv sko og støvler – helt inn i 50-årene! Drøbak-kvinnfolka var motebevisste, og fant seg ikke i hva som helst av ferdigsko!

– I fjor skrev vi i Pensjonist-nytt mye om bønder i Frogn som kom med varer til Drøbak og stallet hestene bl. a. hos Molle på Torvet. Kanskje dere reparerte «selatøy» også?

Joda, Per gjorde det også. Det er ikke mange bønder i Frogn han ikke kjente, og kjenner, både på grunn av sko og seletøy. Men de kom ikke bare fra Frogn – bønder fra Ås, Nesodden og Vestby og

→ enda lenger borte, fant også veien til O. Pedersen.

15 skomakere i Drøbak

– Det har vært godt å være skomaker i Drøbak, sier Per, nå på full fart mot å bli 80 år.

Det var trygt å være i arbeid i et familieforetagende. Tenk bestefar, far og sønn på samme verksted og kona i butikken. Og jeg hadde flotte folk i arbeid gjennom årene. Gode kolleger har vi også vært her i byen. Vi var flere. Like etter krigen var vi 15 skomakere her i badebyen. Ja, det fineste av alt er at vi har fått bo i Drøbak.

Per gikk aldri skoene av seg. «Når du tjener to kroner, så bruk en og legg den

Ved vanntroa i Fardalsvingen. Fra venstre Jacob Pedersen, Odd Pedersen og Per Pedersen.

andre i butikken», sa far. Jeg levde etter den regelen, sier Per. Han levde jordnært – bare med såler mellom! *Rolfot*

Flyvende skomaker

Joda, det er tradisjoner i O. Pedersen. Skomakermester Oluf Pedersen, født 24. februar 1865, fikk sitt

«Borgerskab som skomagermester til Drøbak med de der forbundne Rettigheder, mod at han opfylder de dermed følgende Forpligtelser.....»

Undertegnet av Otto Lund konst. Byfoged i Drøbak. Det var 8. Juni 1894.. men før dette var han naturligvis i skomakerlære, og det var hos Iver Billit i Frogn.

– Bestefar var «flyvende» skomaker. Han dro fra gård til gård på bygdene rundt Drøbak og sydde og reparerte fottøy på gårdene, sier sønnesønn Per Pedersen. – Det var mest arbeidsstøvler han sydde – særlig gikk det mye i støvler til karer som drev med isskjæring. Men hele familien fikk sitt, sko og støvler til liten og stor. Bestefar var gjerne 2 til 4 dager på hver

gård, og noen ganger fikk hestene også pedersensk sælatøy å fjonge seg med.

Tok med seg verkstedet

Og Per vet at bestefar hadde hele verkstedet med seg, og to tre svenner når han arbeidet på gårdene. En del av disse var svenske ungarer..

– Det var naturalhusholdning på gårdene, så ofte fikk bestefar en del av råmaterialene fra bøndene etter at de hadde fått garvet hudene fra slakt. Bestefar jobbet også på «Borgen» som de innfødte alltid kaller Oscarsborg festning. Der var han «håndverksjersant».

«Skomagermester O. Pedersen» ble 98 år, men navnet hans lever på veggen på det vakre grå huset like før Lindruppen stikker ut i Linna – navnet som innfødte gamle pensjonister ennå bruker på Osloveien. *Rolfot*

Gode tilbud og hurtig handel
i butikkene du kjenner

COOP
mega

HEER – TELEFON 64 90 53 00

Trygve Aasheim

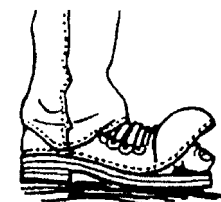
Manufaktur – Konfeksjon

Telefon 64 93 01 07
1440 Drøbak

Sogsti Plantesenter
Sogstiveien – 1440 Drøbak

Skomakeren

Lindruppbk. 11
1440 Drøbak
Tlf. 64 93 14 46

Åpningstider:
Man-fre 09.00-17.00
Torsdag 09.00-20.00

Frogn Bibliotek

Torget, 1440 Drøbak
Telefon 64 93 01 91 Faks 64 93 56 29

Åpningstider:
Mandag og Torsdag 11-19
Tirsdag, Onsdag, Fredag 11-15
Lørdag 11-14

STOR UTSTILLING

Alt på ett sted
– kan leveres ferdig montert
Kontakt Fagsenteret for peiser og ovner

Torggt. 6, 1440 Drøbak
Tlf 64 93 47 50, Fax 64 93 50 70

3D ELEKTROSENTER

RADIO, TV, VIDEO, PARABOLANTENNER

SEIERSTEN SENTRUM 2, 1440 DRØBAK. TLF. 64 93 08 68
ÅPENT 10.00 - 17.00 TORS DAG 10.00 - 19.00 LØRDAG 10.00 - 14.00

Veien under Kaspers mave

Nesoddenveien

Den første veien på østsiden av Nesoddenhalvøya gjennom Skaubygda i Frogn gikk over Stubberudskauen frem til Frogn kirke, hvor den kom inn på veien mellom Oslo og Drøbak. Nesoddenveien ble oppdatert som rodevei 8. april 1826. Det ble pålagt gårdbrukerne å vedlikeholde veien. Etter 1853 ble flere strekninger forbedret, først etter påtrykk fra Amtsmannen med forslag til omlegging av veien fra Økern til Garder.

Amtsingeniørens overslag, datert julaften 1883, viste en kostnad på kr. 12.000,- for den 4105 meter lange veien. Veiprojektet ble stilt i bero. Det ble ned-satt en veikomite som skulle se på flere muligheter, bl.a. langs Bunnefjorden, men den ble altfor kostbar. Linjen som ble valgt, startet ved Garder over Mellem Dal, Sønste Dal, Berger Fløispyl frem til Frogn Teglverk, en strekning på 9780 meter. Frogn kommune skulle betale 3/4 og Nesodden 1/4 forutsatt bidrag fra Amtsmannen. Av de mange forslag var dette det beste.

Høsten 1902 ble veien til Glengrind ferdig. Året etter ble den rodevei. Grunneierne hadde vedlikeholdet av de tildelte stykker. Vigorit-kompaniet betalte omlegging av Sagstubbakken med vedlikeholdsplikt for begge kommuner. Vigoritfabrikken eksploderte i 1880, men ble bygget opp igjen på Drømtorp på Ski.

I 1934-35 ble strekningen Glengrind Sagstuen omlagt. Nesoddenveien ble riksvei i 1935.

Disethlokka er et lokalt navn i dompa

mellom Hersbakken og Sønste Dal. Der bodde det en mann som de ville ha inn på Stortinget. Men for å kunne komme inn på Tinget, måtte man den gangen eie jord. Det ble ordnet, slik at han kunne stille til valg.

Hersbakken var alle veifareres skrekk. Bratt bakke, smal vei, skarp hårnålssving og sprekken i fjellet med den store steinen hengende over veien. Det ble sagt at den en dag ville falle ned over et brudefølge som fór forbi. Andre sa at den ville falle ned over et taterfølge. Gamle folk påstod at sprekken ble større og større med årene, men det var nok ikke tilfelle.

Kaspers mave

Kjentmann og grunneiere var med vegingeniøren og stakk opp veien. «*Har denne store steinen som henger over veien noe navn*» spurte ingeniøren. Det hadde den ikke! «*Da syns jeg dere skulle kalle den Kasper Erlands mave*», sa ingeniøren med samme navn.

En annen versjon om hvordan steinen fikk sitt navn, var at sorenskriveren fra Drøbak, som også het Kasper og dessuten var en meget fyldig mann, kjørte under den hengende steinen og spurte kusken om navnet på steinen. Da han fikk vite at den ikke hadde noe navn, foreslo han at steinen skulle hete Kaspers mave.

Veien gikk helt innunder steinen helt frem til 1974. Da oppdaget man et 10-12 cm tykt lag med hvit skjellsand, som måtte skrive seg fra den tiden sjøen gikk så høyt opp. Skjellene er synlige den dag i

dag. Det er til og med noen som henter skjellsand til hønene sine der i dag. Grunnen til omlegging av veien har skyldtes den store stigningen og den skarpe svingen på østsiden. Veien ble senket ca. 1.5 meter.

Trafikken gikk forbi hele tiden mens arbeidet pågikk. Den ble bare stengt i kortere perioder. Steinen så mer og mer truende ut etter som massene ble gravet ut. En av dem som arbeidet der, satte opp ei lita tørrgran og en planke opp mot steinen. Det skulle se ut som man ville støtte opp maven. Noen forbifarende beit på kroken og fortalte arbeiderne hvor dumme de var som trodde de kunne støtte opp steinen på den måten. Da fikk karene det moro. Husker jeg ikke feil, var det Finn Smedsrud som var skøyeren. Kaspers mave ble fjernet av sikkerhetsmessige grunner. *K.G*

Kilde: Akershus fylkes veghistorie

Sommer i fjellet

«*No ser eg atter slike fjell og daler....*» Ordene synger i våre sinn, der vi vandrer henover slake flyer i Rondanes vestmark.

Ingen har som Aasmund Olavsson Vinje i samklang med Edvard Grieg kunnet uttrykke seg slik i ord og toner, som generasjon etter generasjon kan ta inn over seg under vandringer i vår eventyrlige fjellverden.

Heftige skybrudd tidlig på sommeren satte liv i fjellbakkene. Liflig endte de i Høvringseelva på vei ned mot Gudbrandsdalslågen. Fjellgjengen fra Drøbak har kunnet nyte dette spillet der de vandret mellom fjelltoppene. Aldersstegne som de etterhvert er blitt, klatrer de

ikke lenger opp på de høyeste tinder, men holder seg på viddene. De nyter fjellets mangfold derfra. De vandrer over myk og sprø reinmose, som naturen her har kledd viddene med. Reinmosen skal bli vintermat for villreinflokkene som holder til her inne i fjellheimen.

Nettopp som dette nummer av Pensjonist-nytt skal sendes ut, har Pensjonistforeningen vært på tur til østre del av Rondane. De fikk se fjellet i høstens vakre farger. *BM*

Torvet

Vi fortsetter vandringen og ser etter butikkene langs den eneste gaten gjennom Drøbak i 30-årene – Storgaten, som strakk seg fra Lehmannsbrygga til Husvik. Den var ikke delt opp som nå. Det var over 20 forretninger i gaten innen kolonial, melk, tekstil, fisk, kjøtt, frukt og grønnsaker, ur, tobakk .m.m. Vi har tidligere skrevet om Husvikdelen, Niels Carlsens gt. og Torvgaten.

Undres meg på hva jeg får å se.....

Ja, lett omskrevet lurte vi nok på det der vi satt i klasserommet på Folkeskolen bak vinduer der den nederste delen var malt hvit, slik at vi i timen ikke kunne se hva som foregikk på Torvet. For der ute var det som regel liv i 30-årene, og det måtte ikke forstyrre elevene i de to Folkeskolebygningene der Biblioteket og Julenissens postkontor er nå..

Så det var først da frikvarteret kom at vi kunne se over til et travelt Torv med mange spennende butikker rundt, og torvboder midt på med produkter fra fjorden og landbruket i Frogn. Der, i kanten mot vest lå en fin, lav og lang hvitmalt fiskebasar med fisk direkte fra båtene på Fiskerstranda (nå Båthavna). Der hvor Linna (nå Osloveien) gikk opp lå det festlige lille bygget «Åttekant» med lager, og ikke minst holdt svenske Kristine som lagde «verdens beste iskrem» til der og var det himmelske målet for gutter og jenter som strømmet ut av skoleporten, men akk, de aller fleste uten penger, for det var i de harde tredveåra som Drøbak var hardt rammet av. Der i kanten av Torvet lå også Jørg. Jensens

kolonial (nå Molle) og ved siden av så vi Galbygården med manufaktur i alle kategorier fra dresser og kjoler til knapper og bendelbånd.

Ned mot Kirkegaten lå to bygninger som ennå ligger der, nå med eiendoms- megler og fransk konditori. Den mest kjente, Bjørnstadgården, huset flere forretninger og en stund også en barberer i 2. etasje der mannfolk hadde en riktig prate- og ryktebule. Men mest kjent av butikkene i dette komplekset var nok tobakks- butikken til frøken Anker. Det var der de fryktede lærere kjøpte sin sigarer, som vi små elever mente ga dem kraft til å lugge oss i hårene ved tinningen så vi forsøkte å følge med oppover, inntil tærene ikke greide mer.

Skikkelig vonde dufter

Men den gode duften fra butikkene ble til tider skjøvet til side av odørene fra Drøbaks berømte pissoar som lå et stykke

utenfor Bedehuset (nå Julehuset). Der var det stor trafikk, særlig i sommermånedene med mange turister. Og de var ikke dårlige til å spe på duftene de flerhullede ute- doene bak butikkene heller. Flere kunne sitte der samtidig – ikke noe knussel og blyghet! Og mennesker var ikke alene om å lage urene dufter, for bak Jørg.Jensen. var det staller for hestene til bøndene som kom til byen for å handle og hente og bringe varer. Kanskje det var alle odørene som gjorde at det aldri kom så mange serveringssteder rundt Torvet. Men det var mange like i nærheten, som f.eks cafeen i Gulliksgården (nå Torggaten)

Jo, det var trafikk på Torget. Og når det senere har vært hevdet og skrevet at Torget i denne tiden var bilfritt, så medfører det ikke riktighet. For her stod «Ruta» (rutebilen til Oslo) og tok inn de 10 passasjerene det var plass til, der stod de gamle T-Ford-lastebilene som kom med varer til butikkene, og en og annen drosje og privatbil fant også parkering der.

Hester ved Fontenen

Men ennå var det skikkelig med hester i transporten på Torvet. Det var nok mer

hestemøkkluft enn avgasser av bensin og diesel der. Hestene kunne hive i seg vann fra den fine vannfontenen som stod midt på Torvet omtrent rett ut for inngangen til nåværende Julenissens postkontor og slettes ikke, som det har vært hevdet, hvor den nåværende fontenen sprudler. På kanten av fontenen slengte også elever seg ned og spiste neper, gulrøtter og kanskje en sukkerbolle dersom de hadde fått penger til det.

Torvet var først og fremst den vitale delen av Storgaten – eneste gaten som gikk gjennom Drøbak på den tiden. Men Torvet levde også sitt eget liv, der det strålte ut bigater som Havnebakken, Linna, Kirkegaten og Fiskerkroken, og fanget også inn Middelskolen (nå boligmeglere og legekontorer) og den gamle Grøn-Hansen- gården med den flotte hagen og de store trærne utenfor (gården revet i 1953). Fra den flotte gården kunne fru Sally Grøn-Hansen, født Parr Samuelson, i sin tid se over til hennes families fordums prakt, for Middelskolen tilhørte i mange år familien.

Torvet var byens storstue, et samlings- punkt og komersielt senter, kanskje den mest vitale delen av Storgaten. *Rolfot*

	FØLG MED I
Kom innom til en hyggelig prat om vårt fordelsprogram KARAT Vi har mulighetene, du har valget. Telefon 04800 Kundeservice	<i>«Aktiviteten»</i> <i>Forretningen i Niels Carlsensgt. hvor pensjonister og trygdede selger sine vakre håndarbeider.</i> Niels Carlsensgate – 1440 Drøbak
GRØNTHUSET DRØBAK FRUKT- OG GRØNTTORG PAVELSGÅRDEN – STORGT. 7 TLF. 64 93 02 88	REMA 1000 <i>Vinner kampen mot høye priser!</i> HVERDAGER KL 09 – 20 LØRDAGER KL 09 – 18
<i>Dame-</i> <i>mote</i> Torget 7, Drøbak, Tlf 64 93 03 01	Broderi og garn – kunstige blomster m.m. Vi har det meste.....for de fleste!

Stig Billes barndomsbilder

Barndom og skoleår

Stig Bille – 80 år – vokste opp på Hurum. Faren var teknisk leder ved Engene Sprengstoff-fabrikk. Stig begynte på middelskolen i Drøbak i 1935. Etter et spennende og omflakkende liv er han nå tilbake til gamle tomter – og bor i «Tentobygget» i Båthavna. Til privat bruk har han nedtegnet en levnetsbeskrivelse. Vi får lov til å publisere noen av barndomsminnene.

Jeg kom til verden 19. september 1921, bare 3 år etter freden etter 1. verdenskrig. Mine foreldre giftet seg i 1914 etter at far hadde fått stilling som driftsingeniør ved Engene Sprengstoff fabrikk på Hurum – fersk fra Norges Tekniske Høyskole i Trondhjem. Det kom 2 gutter i familien før meg – Sten og Jan – 5 og 3 år eldre enn meg.

Vi bodde i en prektig funksjonær bolig med stor hage, som ble pent holdt av bedriftens folk. Vi hadde det komfortabelt og romslig, fast hushjelp og kokke på kjøkkenet. Men alt var jo noe primitivt etter forholdene i dag – utedo og koks- og vedfyring om vinteren. Økonomien var god, men ingen velstand, og vi lærte oss utpreget måtehold i alt forbruk. Lompepenger var det smått bevendt med.

Folkeskolen på Sætre (7 år, annenhver dag) lå ca. 1 km borte, og der gikk vi

brødre etter tur gjennom gradene sammen med gutter og jenter fra bygdene omkring. Det var enkle forhold, og jeg oppdaget snart at jeg ble betraktet som representant for en slags overklasse, uten at det gikk ut over kameratskapet. Men det var vanskelige tider i 20-årene, og fattigdommen kom iblant til syne blant barna fra enkle hjem.

Lærerne var seminarister og kjekke folk. Overlæreren Carl Caspersen var sosialist og var glad i å synge, så vi sang meget på skolen. Stas var det når Caspersen tok frem fløyten sin og spilte for oss. I det enkle livet på Engene var skolen viktig for oss gutter – der traff vi jevnaldrende og lekte sammen i friminuttene. Vi gikk sammen i 7 år og ble godt kjent. Jeg var meget interessert i skolen og var opptatt av å lese alt jeg kom over, men det var slett ikke så mye.

Skolen var et holdepunkt i dagliglivet

→ og opptok meg meget. Jeg greide meg godt og fikk 1 i hovedkarakter da jeg forlot folkeskolen i 1935, best i klassen! Mor var meget stolt, men far – sin vane tro – sa ikke stort. Det var jeg litt skuffet over.

For meg var det leit at vi bodde så isolert. Vi måtte gjennom fabrikkområdet. Der var det låste porter og ganske langt til kamerater og andre familier. Og jeg merket snart at jeg ble mye alene. Savnet av daglig samvær med kamerater fulgte meg.

Livet ble livligere da jeg begynte på Middelskolen i Drøbak (3 årig). Vi var en liten flokk elever – 8-10 stykker – som hver dag ble fraktet over fjorden i en liten skøyte – NITRO – og hentet hjem igjen etter skoletid. Disse båtturene – i all slags vær – ble svært viktige for meg.

Skipperen – Torbjørn Jansen – var en prektig kar som lærte meg å manøvrere skuta, ja, jeg ble endog betrodd maskinens finesser. Vi hadde en liten kahytt under dekk, og der kunne vi lese lekser og hjelpe hverandre med regnestykker.

Når vi krysset Drøbaksundet, var det alltid noe å se på, skip og småbåter. Iblant var det skyteøvelser fra Oscarsborg, hvor de store kanonene brakket løs på flytemål lengre ute i fjorden. Men igjen dette, jeg hadde få kamerater å være sammen med, jeg sa jo ikke noe til mine skolekamerater fordi jeg reiste hjem over fjorden etter skoletid. Jeg fant etter hvert stor glede i å streife rundt i den fine naturen på Hurumlandet, sommer som vinter, og jeg ble etter hvert lommekjent i terrenget.

Om sommeren fisket jeg i småvannene og plukket masse skogsbær, som mor var glad for. Om vinteren kom jeg lengre av sted på lange skiturer helt syd på halvøya. Det var et sunt og nøkternt

liv for en unggutt, men ikke uten savn på grunn av de små isolerte leveforhold.

Fra de første årene på Engene har jeg enkelte minner som henger igjen i erindringen. Først, som liten gutt – 5 år måtte jeg ha vært – da mine foreldre var opptatt av at luftskipet Norge – med Roald Amundsen & Co. om bord – skulle ankomme til Oslo fra Italia. Jeg lå til sengs med en eller annen barnesykdom. Dette var våren 1926. En morgen kommer far inn og roper – dette må du oppleve. Han pakker meg inn i ullteppe og tar meg med til et utsiktspunkt oppe i åsen bak huset vårt. Og der over Håøya i øst siger luftskipet Norge opp fjorden, ufattelig stort og sølvglinsende høyt der oppe, mens et par småfly kretser rundt.

Luftskipet ble fortøyd i en mest på Ekebergsletta og fløy senere til Svalbard og derfra videre over Nordpolen til Alaska med alle tidsheltene om bord: Roald Amundsen, Nobile, Riiser-Larsen. Birger Gottvaldt og flere andre. Senere i livet skulle jeg bli godt kjent med Riiser-Larsen. Gottvaldt samarbeidet senere med far i krutt-tekniske spørsmål og var iblant passasjer på skolebåten vår når han skulle til «Borgen».

I 1934 inntraff en sørgelig ulykke i sprengstoff-fabrikken. Det var en solblank junimorgen. Vår lille familie – far, mor, min yngre søster Ingrid og jeg – satt ved frokostbordet som vi pleide etter at far var kommet tilbake fra sin morgenrunde i fabrikken. Da lød det et voldsomt brak fra fabrikkområdet. Huset vårt lå slik til at vi hadde full oversikt over fabrikken, og det var klart at en stor ulykke hadde inntruffet. En stor svart søyle av røyk og ild steg høyt til værs, og vrakrester falt ned omkring oss. Far for ut

av huset og løp mot ulykkesstedet. Jeg fulgte ham. Han ropte til meg at jeg skulle bli hjemme. Jeg ga ham et lite forsprang slik at han ikke merket at jeg fulgte etter ham.

Snart møtte vi de første folkene fra fabrikkens løpende mot oss, i panikk, noen av de kvinnelige arbeiderne gråtende, med istykkerrevne klær. Far bare løp forbi dem rett mot ulykkesstedet hvor det var brann og røyk og gass og fullt kaos av folk uten ledelse, bare få minutter etter eksplosjonen.

Da imponerte far meg. Han løp gjennom virvaret, helt frem til der produksjonshuset hadde ligget. Det var et stort rykende krater. Omkring var det ødelagte hus og branner. Og over det hele lød bedriftens brann sirener, sterkt og uhyggelig. Far sto noen sekunder ubevegelig på kraterkanten. En av

formennene, Olaf Høland, kom løpende frem til far, som ga de første ordre om å få frem slukningsutstyr og pumper.

Slanger ble strukket ned til sjøen (ca. 150 m.), og det ble litt orden i kaoset. Far sto på sin post og dirigerte det hele, rolig, uten store fakter. Folkene kom frem etter hvert og meldte seg til tjeneste, og far, med hjelp av Olaf Høland, etablerte en slags naturlig kommandopost. Det var umiddelbart på det rene at flere menneskeliv var gått tapt.

I produksjonshuset arbeidet flere menn som var savnet. I alt omkom 4 mann. I vårt lille samfunn, hvor alle kjente alle, var dette den første store opplevelsen av alvor og død. Hendelsen har fulgt meg gjennom hele livet, og fars ro og naturlige autoritet under dramaet har bidratt til å forme mitt syn på ham.

«Det gjelder å få andre til å betale for seg»

Ville det ikke være fint hvis vi betaler faste regninger for deg til rett tid, samtidig som du har kontroll over utbetalingene?

Med AvtaleGiro er det nettopp det som skjer. I god tid før forfall sender vi deg forhåndsmelding om hvem du skal betale til, når du skal betale og hva det gjelder. Du kan bruke Kontofonen hvis du vil utsette betalingen av en bestemt regning. Oversikt over alle betalte regninger står på kontoutskriften din hver måned. Den gjelder som kvittering.

Stikk innom og spør oss om AvtaleGiro. Vi hjelper deg i gang, så du kan glemme de faste regningene dine.

AvtaleGiro

**Gjensidige NOR
Sparebank**

Vandretur på Håøya

Mer enn forsvarsverk

Vandring over Håøya er spennende. Oscarsborg Festnings Venners turer i sommerhalvåret er populære. der går vi på veier og stier som ble til for over 100 år siden., dengang forsvaret skulle forsterke og sikre området ved Oslofjordens trangeste løp.

«Jacobine» bringer turvandrerne til Ormeleina på Håøyas østside – tvers av Nordre Kaholmen – der det i de steile fjellssidene ble anlagt en sik-sak vei opp til toppen av øya for å få transportert materialer, kanoner og utstyr til nye forsvarsstillinger.

En av deltagerne på en av våre turer, jon-Anders Grannes, har tatt bildet som viser denne brukne stammen fra et furutre. isolasjonsboksene er fortsatt på plass.

På veien oppover finner vi flintstein i alle fasonger og farger, som er brukt som fyllmasse på veien. Flintstein finnes ikke naturlig i Norge, så hvor er den kommet fra? Jo, den kom med ballasten som våre seilskuter tok med seg fra fremmede kyster. især fra England og Frankrike, for å stabilisere skutene når de tomlastet vendte tilbake over Nordsjøen for å hente ny eksportlast.

Mens ballasten før 1890-årene ble lempet til sjøs i Drøbaksundet, ble den etter påbud fra det militære fraktet inn til Oscarsborg og Håøya for å bli benyttet som fyllmasse foran festningsanleggene. det må være millioner av trillebørllass med ballastsand som ble bragt i land.

Håøya er spekket med forsvarsstillinger og siktestasjoner, fra Haubitzbatteriet med fire store kanoner (kaliber 26 cm) til Nordre Toppbatteri med åtte kanoner av kaliber 12 cm og Øvre Toppbatteri med to kanoner. Under okkupasjonen demonterte tyskerne alle kanonene og bragte dem til Tyskland for omsmelting. Men stillingene, fundamentene, de underjordiske lagrene og tilfluktsrommene, siktestasjonene og kommandoplassene er i behold.

Mer enn et forsvarsanlegg

Men Håøya er mer enn forsvarsanlegg. Vi befinner oss i et unikt naturområde, som i dag nærmest er som fredet å regne. Så lenge Oscarsborg har vært operativ, har det vært forbudt med alminnelig ferdsel på den militære delen av øya. Flora og fauna har fått råde grunnen i fred. dette

Hver søndag gjennom sommerhalvåret arrangerer Oscarsborg festnings Venner vandreturer over søndre del av Håøya. Foto: Jon-Anders Grannes

kommer oss tilgode nå. På Håøya får trærne stå i fred – ingen hugst – ingen jakt. Planter og frø som fulgte med ballastsanden slo røtter på Håøya og Kaholmene og vi kan finne arter vi ellers ikke har her i landet.

Med sine 230 moh er Håøya høyeste punkt i Frogn kommune. I 1914 ble det anlagt luftvernstillinger rundt toppen, neppe for å kunne skyte ned flymaskiner – som så smått var tatt i bruk under 1. verdenskrig – men for å hindre fremmede makters zeppelinere og ballonger å komme inn over vårt land for å spionere.

Utsikten fra veien opp mot toppen er enestående, såvel utover fjorden helt til Jeløya som inn Vestfjorden. Hele veien langs stien vi vandrer møter vi grunnmurer etter magasiner og forlegninger, brønner og volder, siktestasjoner og kommandorom. Vi treffer på kommunikasjonskabler, telefonstolper og kamuflasjebukker.

For å gjøre de militære anlegg minst mulig synlige, såvel fra sjøen som fra luften, benyttet man blant annet furutrærne som telefonstolper. De gikk i ett med skogen. *BM*

LAURITS KARLSEN & SØNN AS

OLJE • PARAFIN • SERVICE

Pensjonister får rabatt!

Ring 64 93 17 55

og snakk med din lokalleverandør

Drøbak valg anno 1902

I Drøbak-pressen 7. september 1902 stod et innlegg mot misbruk av rus – så vel skrevet av en tydelig intellektuell kvinne, at vi gjerne vil gjengi det her. Det var trykket med gotiske bokstaver, så vi har oversatt det til «norsk», men viser et utsnitt av det i sin originale versjon.

Til Drøbaks kvinner!

Kvinder! Ja nu er tiden kommet, at vi kan slaa et slag, til bedring for vore hjem og vore medmennesker. Som vi ser af onsdagsavisen skal der den 14de dennes være samlagsafstemning. Vil du have rusdrikk eller ikke? Det beror saa meget paa os kvinder, hvad vi gjør i denne sag. Vi har jo faaet kommunal stemmeret, men det kan hende det er, som saa ofte bliver sagt, at vi kvinder forstaar os saa lidet paa kommunale anliggender. Men saa meget forstand er vi da begavet med, at vi forstaar rusdrikkens følger. Vi tror, at mang en kvinde synes det er en skam at gaa paa bytingstuen og afgive sin stemme. Men, kvinde! Den største skammen hviler paa dig naar du sidder hjemme, og giver dit jaord til en slig trafikk. Mødre, i føler det kanske vanskelig at komme bort fra eders smaa den lille stund som fordres nu den 14de dennes. Men aarene gaar. Deres smaa bliver store, og dagen kan komme, da du bebreides, fordi du ikke brugte din ret. Vi er vis paa at det ikke er noen mors ønske at se sit barn som offer for alkoholen, som frarøver dem al selvbeherskelse og følelse, saa han blant sine kjendte og venner snart kunde blive en morder. Mon ikke da dit hjerte vilde bløde, naar et saadant budskab bringes dig? Du vilde da spørge dig selv, har jeg gjort noget for at undgaa dette? Man hører saa ofte, at

her i Drøbak er det saa lidet fylderi, men vi tror, at for øieblikket er her saa meget fylderi, som nogensinde, og da i særdeleshed blant vor ungdom. Man kan bare se hen til det paa sidst søndag forefaldne, der absolut var en følge av fylderiet. Som før nævnt har vi kvinder faaet kommunal stemmeret. Vi hørte ofte ved forrige samlagsafstemning, at naar man blot fik al Rusdrikk væk, da vilde man være med, nu er tiden inde kvinder, nu kan vi paa lørdag stemme samlaget ned, og i december kan vi være med at bestemme, om vi i Drøbak vil have et kommunestyre, der vil have fylderiet væk fra vor by. For husk, det er kommunestyret, som bestemmer ølhandelen. Derfor kvinder! Lad os i flok og følge gaa til urnen, og gjøre vort til, for at faa rustrafikken væk! Rustrafikken har aldrig virket til det gode og ædle og vil aldrig komme til at gjøre det!

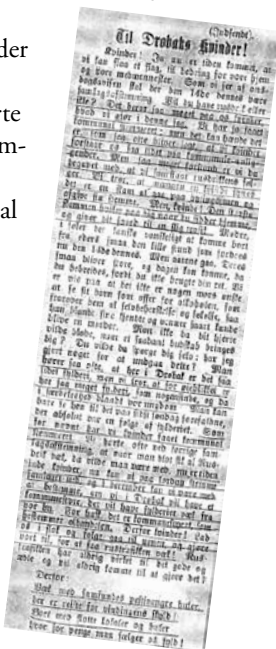
Derfor:

Væk med samfundets pestsvangre huler,

Der er reist for vindingens skyld!

Bort med flotte lokaler og buler,

Hvorfor penge man selger os fyld!

Godt nytt fra Eldresenteret

Høstsemester i Eldresenteret

I skrivende stund, den 15. august, viser gradestokken nær 30 varmegrader, og det er ikke greit å tenke på at ganske fort snur sommer til høst, og vi må ha noe annet enn bading til å aktivisere oss.

Arbeidsstuene

Arbeidsstuene får en rolig start denne høsten. Det er fordi Lajla Renander er sluttet hos oss, og vi arbeider med å ansette en ny aktivitør. Når en ny kan komme i gang er vanskelig å si, men det kan nok hende det kan ta litt tid.

I mellomtiden har Wenche Thaysen sagt seg villig til å dele sine kunnskaper om smykker av sølvtråd med andre.

Hun kommer til å være tilstede i arbeidsstuen på tirsdager.

Eva Berntsen som kan mye om lappeteknikk vil også hjelpe, hun kommer på fredagene. Onsdager er Jorun Jakobsen tilstede og hjelper med vevene.

Teater, turer og tema

Datoer for turer, teater og temadager er plassert. Tilbudene står tett i tett og det blir for mye å ramse opp her. Følg med i Akershus Amtstidene og på tavlen i Eldresenteret. Eller ring på tirsdagene 64 93 24 31. Neste tur fra Eldresenteret blir 17. oktober.

Nye hjelpere

Noen av dere ble forskrekket da vi måtte holde stengt Kafé lørdag 10. august fordi vi ikke hadde noen kjøkkenhjelpere. Det er jo slik her at

driften er lagt opp til stor grad av frivillighet, og i kjøkkenet er det bare frivillige som steller i stand til kafeen. Når flere blir syke eller er bortreist på en gang blir det vanskelig å få kabalen til å gå opp. Det aller beste middelet til å holde i gang er tilgang på «vikarer» som kan komme ved behov, derfor er vi hele tiden på jakt etter flere hjelpere til gjengen vår. Ring eller kom innom om du er interessert.

Ytre Follo Hørselslag

Hver 1. mandag i hver mnd. kommer en representant til Eldresenteret med batterier til medlemmer.

Postbud

Til vinteren kommer Pensjonist-Nytt til å trenge et par nye postbud. Distribusjon skjer 4 ganger i året. Flott grunn til en trimtur, meld deg til Eldresenteret.

Seniorsurfedagen

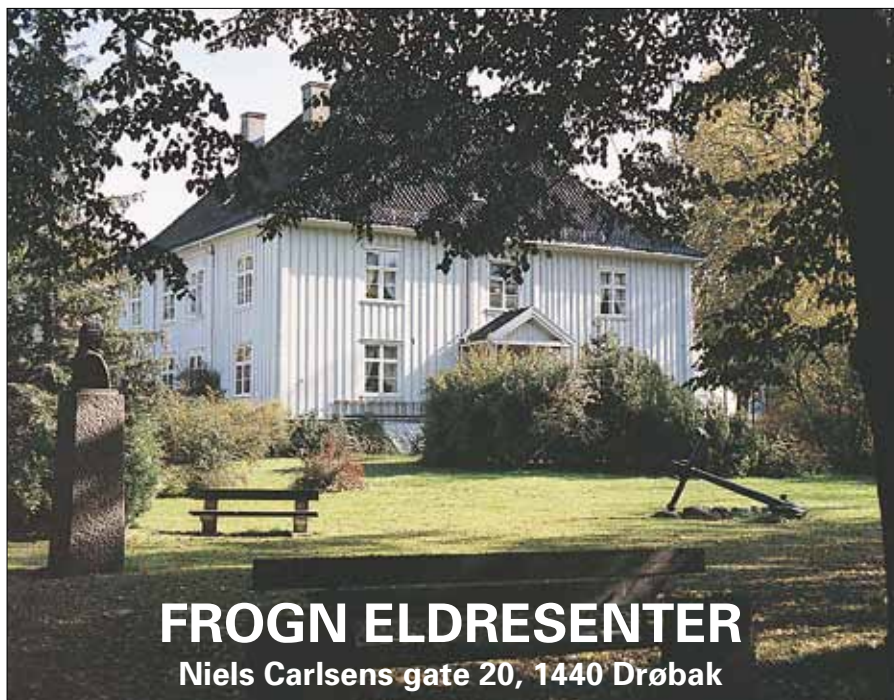
Også i år inviteres alle Seniorer til en felles surfedag over hele landet. Som i fjor går Eldresenteret sammen med Biblioteket og arrangementet holdes der TIRSDAG 8. OKTOBER. Følg med i pressen.

Nye åpningstider på Biblioteket

Frogn Bibliotek har nå følgende åpningstider:

Mandag og torsdag	11.00-19.00
Tirsdag, onsdag og fredag	11.00-15.00
Lørdag	11.00-14.00

B **Returpostadresse:**
Frogn Eldresenter
Postboks 328
1441 Drøbak

FROGN ELDRESENTER

Niels Carlsens gate 20, 1440 Drøbak

Hårpleie: Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag kl. 09.00 – 14.00

Fotpleie: Tirsdag, onsdag og torsdag kl. 08.30 – 15.00

Advokathjelp: Etter avtale

Retting av tøy: Onsdag kl. 10.00 – 13.00

Arbeidsstue: Mandag, tirsdag, onsdag og fredag kl. 10.00 – 14.00

Kafeteria: Man., tirs., ons., fre. 10.00 – 13.30, lørd. 10.00 – 13.00

Middag: Hver onsdag og fredag kl. 12.30 – 13.00

Bridge: Hver tirsdag, begynner kl. 10.00

Transporttjeneste: Onsdag: Påmelding i Eldresenteret

Tur en dag i måneden: Annonseres spesielt

Kursvirksomhet, teater og konserter: Annonseres spesielt

Veiledning i bruk og stell av høreapparater. 1. mandag i måneden

Hobbysenteret i Kirkegaten: kl. 08.30 – 12.30

Tiltakene tilbys alle pensjonister og uføretrygdede i Frogn. Ring **64 93 24 31**

eller kom innom Eldresenteret. Kontortid: Man-fre 09.00-14.30. Torsdag stengt